

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREȘTI

REDACȚIA :
Arhiepiscopia Bucureștilor
Secția culturală

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

ABONAMENTUL :
Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA :
Arhiepiscopia Bucureștilor
Secția economică

CUVÂNTAREA

I. P. SF. PATRIARH MIRON DELA INSTALAREA ÎN SCAUNUL DE
MITROPOLIT AL MOLDOVEI ȘI SUCEVEI A I. P. SF. MITROPOLIT NICODIM
3 FEBRUARIE 1935 — LA IAȘI.

Prea Sfințiți Ierarhi,
Domnilor Miniștrii,
Iubit cler și popor,
Înalt Prea Sfințite Părinte Nicodime!

Nu numai cercurile bisericești, ci foarte mulți fruntași mireni au cunoscut deaproape rodnică activitate a I. P. Sf. Tale pe terenul literaturii bisericești, ridicându-te în cursul anilor prin lucrările — atât originale cât și traduceri din alte limbi — în fruntea cărțurilor bisericești noastre. Această muncă cărțurărească culminează în încredințarea, ce ți-am dat-o, de-a traduce — împreună cu alți 2 clerici binepregătiți — întreaga Sf. Scriptură din limbile originale, și în comparație cu alte traduceri bune, ca astfel și noi Românii să avem în curând o traducere și o ediție — trecută printr'un aparat științific și critic — a acestei cărți, ce pururea va rămânea Cartea-Cărților, oricâte înțelepciuni omenești ar căuta să-i întunece valoarea.

De altă parte pe unde ai trecut și ai muncit în cursul deceniilor —, pretutindenea au rămas și urme remarcabile de un practic simț gospodăresc, mai ales la Huși și Mănăstirea Neamțu.

Iar la Chișinău ai făcut după Unire primii

și istoricii pași de îndreptarea Bisericii rusificate pe căile firești ale unei vieți moldovenești respective românești, alipindu-o de Biserica mamă a vechiului regat.

Astfel eră foarte firesc, ca — îndată ce Dumnezeu dreptății a indicat factorilor hotărâtori momentul oportun — să te ridice — pe temeiul faptelor îndeplinite cu pricepere — ca pe niște fuștei puternici ai scări sociale — la înalta demnitate de mitropolit al Moldovei, unde te-ai născut și unde din tinerețe ai pășit pe calea spinoasă a Călugăriei, a abnegațiunii și a suferirii cu smerenie a loviturilor sorții, căutând — în muncă rodnică — a da Bisericii în liniștea mănăstirii toată truda unui suflet cinstit, superior și activ.

De sigur e foarte evidentă și lăudabilă aceasta activitate a Frăției Tale; dar și Frăția Ta să dai mulțumită lui Dumnezeu, căci și noi oamenii — cu voia lui — ți-am dat acum o complectă răsplată, așezându-te pe acest scaun al atâtor distinși și nemuritori ierarhi ai Bisericii române.

Stând astăzi eu pe tronul mitropolitan al Moldovei și în jurul scărilor lui atâtea ierarhii — Sf. apostol Pavel ne îndeamnă : „Se ne aducem aminte de povătuitorii noștri, cari ne-au grăit cuvântul lui Dum-

nezeu și — privind cu luare aminte, cum și-au încheiat vieța lor, — să le urmărim credința“. (Evrei XIII, 6).

Înalt Prea Sfinția Ta ai urmat acest apostolesc îndemn; căci — precum Mitropolitul Varlaam a dat bisericei, între multe altele, vestita Sa Cazanie, pe care o găsești precum la Tighina Basarabiei așa și la Panciova Sârbiei și la Sighetul Marmăției — așa și Frăția Ta ai tipărit și tradus valoroase colecții de predici și cuvântări de bun folos clerului. Dosoftei un alt cărturar, despre care cronicarul Neculcea zice: „În țară pe aceste vremi nu se află om ca acesta“, a tradus psalmii în versuri, făcându-se părintele poeziei române; așa Frăția Ta ai tradus psaltirea în proza unei frumoase limbi românești, ieșite din atmosfera arhaică a Mânăstirii Neamțu; ceeace pe mine m'a îndemnat să te aleg între cei trei traducători a Sfintei Scripturi, a cărei tipărire s'a început deja în tipografia noastră dela București și a cărei terminare cu nerăbdare o așteptăm toți.

Și, dacă nu ți-a fost dat se te naști din o nobilă familie domnească sau boerească, ca Mitropolitul Veniamin Costache și alți înaintași, caută să illustrezi obârșia din o cinstită familie de țerani Moldoveni prin nobleța sentimentelor și faptelor, călăuzită de-o evanghelică iertare, blândeță și părintească iubire în toate acțiunile vieții oficiale și particulare.

Iară bunătatea plină de milostenie a Mitropolitului Iosif Naniescu, care ți-a fost îndrumătorul tinerețelor, s'o desvolți după putință la cât mai multe biserici mai cu dare de mână în mici așezăminte și mese de hrănire a celor flămânzi, urmând pilda din Arhiepiscopia mea, unde atâtea biserici ajută, îmbracă, ocrotesc și saturează zeci și sute de săraci, un lucru creștinesc, care în aceste zile de sărăcie ar trebui să se generalizeze în toată Patriarhia. Primăria Iașilor, condusă de d-l O. Racovița, a făcut chiar azi, în ziua instalării, un bun început.

În deosebi îți doresc, ca, din simpatia și iubirea, cu care te-au întâmpinat astăzi fiii sufletești din glorioasa capitală al Mol-

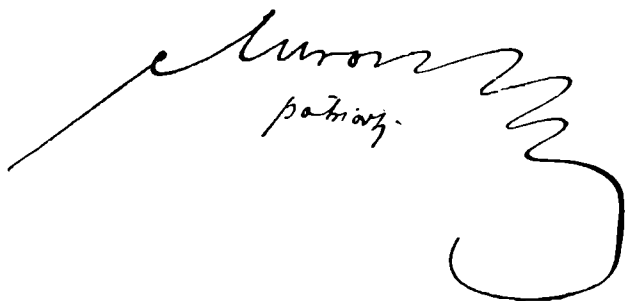
dovei și din întreaga eparhie, se iei îndemn și puteri noi, ca — ajutat de tot clerul și poporul — să poți îndrepta tot mai bine turma pe calea normală a progresului în cele bisericești și naționale.

O amnistie generală de creștinească iertare a călugărilor greșiți, poate iar readuce la metania unei frățești conviețuiri; iar poporul din cele câteva comune încă nelămurit în chestia îndreptării calendarului în duhul hotărârilor dela Niceea, se fie clarificat de clerici cu evanghelică bunăvoință și cu tot tactul pastoral, ca se revină la calea ascultării și a ordinei canonice; iar unii din fruntașii mireni, cari aud că agită, să înțeleagă și ei, că Biserica și rânduielile ei nu trebuiesc atrase în atmosfera frământărilor de lăaturalnice interese.

Noi îți dorim succes și pe acest teren pastoral.

În fine rugăm pe Dumnezeu, să-ți întărească puterile trupești și sufletești, ca să poți încă mulți ani continua, acum și cu bogate experiențe, probata-ți activitate în noua și înalta demnitate de arhiepiscop al eparhiei Iașilor și de Mitropolit al Moldovei și Sucevei, ilustrând, ca o vie pildă, pe sama celor tineri educativul adevăr, că prin muncă cinstită, rodnică și prin smerenie se pot câștiga cele înalte. Dumnezeu aibă-Te sub scutul său dimpreună cu credincioasa turmă a iubiților Moldoveni cărora din scaunul glorios al vrednicilor lor mitropoliți li dau și trimit patriarhiceștile Noastre binecuvântări, însoțite de rugarea, să-și urmeze cu încredere pe arhipăstorul cel nou la pășunea mântuitoare, ce o dă biserica strămoșească fiilor ei acum și pururea, Amin.

patruș.

U N C E R C P A S T O R A L

Duminică 16 Decembrie 1934, s'a ținut cercul pastoral Plosca-Teleorman, în vrednica Com. Plosca.

Creștinii au fost încunoștințați din vreme că în această Duminică se va ține cercul pastoral, la biserica din comună. Lume multă a luat parte, în deosebi femeile căci după obicei la sfârșitul Sf. Liturghii se slujește parastasul pentru cei căzuți pe câmpul de luptă. Dar ceea ce a impresionat în mod deosebit a fost săvârșirea „Sf. Liturghii în sobor de 7 preoți, și mai cu seamă faptul că răspunsurile la Sf. Liturghie“ au fost date de un grup de săteni din frunțașă com. Peret, parohia „Sf. Nicolae“.

Acești săteni au venit în frunte cu vrednicul lor preot. S'au mirat cei dela Plosca de faptul că cei dela Peret știu să cânte așa de frumos Sf. Liturghie.

A predicat Pr. Econ. Fl. Ionescu, explicând Ev. Duminicii, reușind să miște inimile prin bogăția argumentelor și mai cu seamă prin căldura credinței.

După Sf. Liturghie s'a oficiat parastasul pentru eroi, la care s'au pomenit toți cei căzuți pe câmpul de luptă din această com.

După amiază, la ora 3, s'a deschis ședința

pastorală la școală, de către C. Pr. Cr. Popescu, președintele cercului. Apoi a urmat Tatăl nostru, cântat de sătenii dela Peret împreună cu preotul lor.

În timpul când se cânta Tatăl nostru toți sectanții adventiști, cari se găseau acolo s'au descoperit și cântau și ei.

Intrucât lumea era așa de multă încât nu mai încăpea în școală, conferința s'a ținut în curtea școli. A conferențiat C. Pr. Ilie Popa dela Peret, despre „Nepăsarea religioasă“, Pr. conferențiar a reușit pe deplin să scoată în evidență marile rele morale ce decurg din nepăsarea religioasă. Prin cuvântul înflăcărat plin de credință, Pr. conferențiar a atras luarea aminte până și a trecătorilor.

Lumea a rămas pe deplin mulțumită și înduioșată de cele auzite.

La reușita acestui cerc pastoral a contribuit și corul format din copiii de școală primară sub conducerea învățătorilor lor.

Câțiva copii de școală primară au declamat poezii cu subiecte foarte potrivite pentru timpurile noastre.

În amurgul serii s'a terminat acest cerc pastoral, mult grăitor pentru toți.

UN ASISTENT

COMEMORAREA MARILOR DASCALI MACARIE IEROMONAHUL ȘI ANTON PANN INTEMEETORII CÂNTULUI BISERICESC ROMÂN

Cântăreții bisericești din București, urmând tradiția stabilită, au sărbătorit Duminică 20 Ianuarie la biserica Lucaci din Capitală, pe cei doi corifei ai cântării bisericești române, Macarie ieromonahul și Anton Pann, ale căror nume — cuviosul Antonie — biserica le prăznuște la 17 Ianuarie și la 19 Ianuarie — cuviosul Macarie.

Sărbătoarea aceasta constituie o evocare a evlaviei străbune și a patriotismului integral, strâns legat de Biserica Neamului. Trăind la începutul veacului al 19-lea, când ideile de renaștere națională, pornite dela marea revoluție franceză, începuseră să-și facă drum și în Principatele Române, Macarie și Anton Pann și-au consacrat viața pentru întemeierea cântării bi-

sericești, care până la ei se exprima în biserica noastră, numai în limba greacă.

Pe Macarie ieromonahul îl cunoaștem de pe la anul 1816, ca portar al Sf. Mitropolii, când învățatul grec, Petru Efesiu, venind în București, a deschis școala de cântăreți bisericești, după noul metod, în curtea bisericii Sf. Nicolae-Șelari. Aci Macarie a întâlnit pe Anton Pann, cântărețul dela biserica Olari, venit din Tracia-Română (Macedonia de astăzi), refugiat cu frații și mama sa, din cauza persecuțiilor turcilor.

Paralel s'au osândit, Macarie și Anton Pann, de a învăța noul metod muzical și mai apoi, de a paradosi cântările bisericești din grecește în românește.

Mitropolitul vremii, marele român Dionisie Lupu, i-a pus la lucru, în mod oficial, însărcinându-i ca împreună și cu Panaiot Enghiurliul, protopsaltul Sf. Mitropolii, să traducă toate cântările bisericești din grecește, la anul 1820.

Cel dintâi, Macarie, a luat drumul drept al oficialității patriarhiei de Constantinopol, traducând fidel toate cărțile de cântări oficiale ale bisericii de răsărit. Anton Pann a luat drumul larg al poporului, pe care l-a ascultat, l-a urmărit în toate producțiunile sale, literare și artistice și l-a zugrăvit în opere nepieritoare, după frumoasa și lapidara maximă: „Dela lume adunate și iarăși la lume date”.

Macarie ieromonahul, ca epistat al școlii de cântăreți bisericești, din Sf. Mitropolie, văzând nevoia de cărți tipărite de cântări bisericești, ceea ce nu exista până în acea vreme, trecu munții și cu desagii în spinare, luă drumul Sibiului, și de aci, îndrumat fiind de Hagi-Popp, o casă de comerț, luă drumul Vienei, unde turnă tipar și tipări cele dintâi cărți de cântări bisericești române: Teoreticon-ul, Irmologhion-ul și Anas-tasimatar-ul în anul 1823.

Cu această frumoasă comoară se întoarce în țară și înființă școli la București, la Buzău, Câmpulung, Argeș și Ploiești; apoi trecu în Moldova și înființă școli la Iași și la mănăstirea Neamțu.

Obosit de muncă și alergătură fără preget și zdrobit de boală, Macarie se retrage la sora sa, stareța Periețeanu, din Mănăstirea Viforîta, unde și muri, — mulțumit că a auzit frumoasele cântări bisericești, cântate în graiul patriei, precum a dorit.

Anton Pann rămase în țară se avântă în trădăneri libere, compoziții proprii, după geniul muzical al românului, culegeri de cântece de stea, cântece poporane, versuri, anecdote și proverbe, pe care apoi le tipărește în tipografie proprie și le răspândește în popor, determinând astfel gustul cetitului, în graiul românesc. A fost profesor de cântări bisericești la seminarul din R.-Vâlcea, a fost cântăreț la Brașov, apoi în București la mai multe biserici, profesor la semi-

narul Central și cântăreț la biserica Lucaci, până la sfârșitul vieții, 1854.

A tradus după Dionisache Fotino, ierudit grec, românizat în casa marelui patriot Dinicu Filipesco: Doxastarul, Heruvicarul și Privigherul. A compus și tipărit nenumărate broșuri de cântări bisericești, în genul doinei românești, caracterizate cu memorabilele versuri:

*Cântă mări frate române, pe graiul și limba ta,
Și lasă cele străine, ei de a și le cânta.*

A scris și tipărit importanta lucrare: Bazul Teoretic, și ne-a dat cea mai frumoasă melodie patriotică și populară a neamului nostru, melodia marșului: Deșteaptă-te Române!

Intr'un cuvânt, a influențat atât de mult spiritul vremii, încât aproape o jumătate de veac nu s'a citit și nu s'a cântat în biserică, ca și în popor, decât din lucrările lui Anton Pann. A murit și el tot în puterea vârstei, ca și Macarie..., dar mulțumit și el de cele ce a putut face în viață, precum se exprimă în epitaful său:

*Implinindu-și datoria și talantul ne 'ngropând,
Și-a plinit călătoria, dând în lume altor' rând.*

S'au scurs dela moartea lui Anton Pann 80 ani, iar dela Macarie, aproape 100 ani! Opera lor însă, trăește întraegă. În biserica noastră se cântă și azi, frumoasele lor compoziții.

În ciuda vremii — și mai ales a tendinței de modernizare, — compozițiile lor se mențin cu îndârjire în repertoriul bisericii.

Cine știe, peste 50—100 ani, cum se va mai cânta în biserica română, — când vedem astăzi atâtea capricii muzicale în cântările corale moderne! Dar oricât s'ar depărta compozitorii noștri dela origina cântării bisericii străbune, se va putea reconstitui la un moment dat, cântarea bisericii române, din epoca glorioasă a redeșteptării naționale și cu aceasta se va proslăvi activitatea prodigioasă a lui Macarie și Anton Pann, întemeietorii primului cântec bisericesc român.

I. Popescu-Pasărea

GOGOL DESPRE SFÂNTA LITURGHIE

Fatalitatea a urmărit pas cu pas literatura rusă. Pușchin a murit foarte tânăr ca să ne fi putut da tot ceea ce așteptam de la el; Dostoievski a închis cu el în mormânt taina vieții care renaște tocmai atunci când se pregătea să și spuie ultimul cuvânt — al doilea volum din „Frații Karamazov“. Gogol n'a putut să ducă până la sfârșit fecundul său elan vital, căci moartea sa ciudată a înmărmurit pe toți prietenii și cunoscuții. Figura lui Gogol este și până în ziua de astăzi o enigmă pentru noi. Acest mare geniu al spiritului omenesc a fost nepătrunș în adâncurile lui, închis în sine însuși, exprimând foarte rar adevăratele-i simțăminte cari îl frământau. El nu numai că n'a putut, dar n'ci n'a dorit ca să se desvăluie în întregime. Cu toate acestea, simțămintele lui religioase sau mai bine zis, judecățile lui asupra lor, Gogol nu le-a tănuț pentru lumea cititoare. Nu. Aceasta nu însemnează însă că ele nu i-ar fi fost atât de intime ca să și le ascundă, ci dimpotrivă, că el socotea simțămintele religioase ca cel mai important factor educativ. Deaceea Gogol își propusese ca scop al vieții sale educarea societății.

Către anii 1842 în sufletul lui Gogol începe să vibreze un instinct ascuns și viu pentru problemele religioase. Intr'una din scrisorile sale el scrie: „Am să vă pun o întrebare și anume: venitu-v'a vreodată dorința — dorința aceea puternică, nepotolită, ca să citiți Evanghelia? Firește că eu nu vorbesc despre dorința aceea care seamănă a datorie, a obligație, și pentru care oricine este determinat s'o aibă; nu despre aceasta, ci despre dorința aceea care pornește din avântul inimii. Lăsa-voi însă cuvântul meu neterminat. Există simțăminte despre care nu se cade să se vorbească și să se spună despre ele orișice, — aceasta însemnează să le profanezi, să le pângărești“. De acum încolo aproape toate preocupările lui Gogol se concentrează numai în jurul chestiunilor religioase. Redactarea celui de al doilea volum al „Sufletelor moarte“ el o pune în legătură cu mergerea lui la Ierusalim, unde Gogol „vrea să se purifice și să devie vred-

nic de locurile acelea sfinte“. Din 1843 și până la sfârșitul vieții el întreține cronica chestiunilor religioase împreună cu A. O. Smirnova, singura lui prietenă cu adevărat. De un interes excepțional este călătoria religioasă a lui Gogol la Ierusalim, dar aceasta poate să formeze obiectul unui articol aparte. Totuși, ceea ce capătă o importanță deosebită pentru noi acum, este faptul că el, în tendințele lui de purificare morală, în palpitantele și însuflețitele lui extaze în rugăciune și în contemplație și-a vivificat în chipul cel mai deplin cu putință simțămintele-i religioase, prin ceasurile de liturghie la care lua parte întotdeauna, ele fiindu-i un mijloc suprem de liniștire, de renaștere. Fruct al acestor profunde trăiri spirituale apar „Meditațiile asupra sfintei liturghii“ (Sf. Petersburg, 1847) prin care el vrea să împărtășească cu cititorii ruși și în deosebi cu cei tineri, gândurile sale asupra nelimitatei influențe pe care o are liturghia. „Scopul acestei cărți, scrie el în prefață, este să arate în ce plinătate și adâncă legătură launtrică se săvârșește liturghia noastră“.

În 1845 Gogol, în urma unei ruperi a echilibrului sistemului nervos, pleacă la Paris spre căutare. Aici el începe studierea sistematică a sfintei liturghii. Datorită ei, el „a trăit, a gustat aici momente cerești și sublime“, după cum mărturisește singur, luând parte în fiecare zi la oficierea ei în biserică. Dela Paris Gogol, atrage atenția multor prieteni ai săi din Rusia, asupra cultului ortodox și pentru aceasta primește multă recunoștință și mulțumiri. Îndemnat de atențiile acestea el se hotărăște să scrie o carte despre sfânta liturghie întemeindu-se pe experiențele, pe trăirile sale estaticice și pe studiile făcute. Din 1845 și până în 1852, adică în timp de 7 ani, Gogol învață neîncetat și cu tenacitate rânduiala liturghiei și cunoaște pe dinafară — în grecește, latinește și slava-bisericească — liturghiile Sf. Ioan Gură-de-Aur și Vasile cel Mare. În afară de acestea Gogol citește din toată inima operele Sfinților Părinți, documentându-se asupra tuturor celor spuse de ei cu privire la liturghie. El privește la această lu-

crare asupra sfintei liturghii ca la cea mai importantă acțiune a vieții sale.

Toată cartea „Meditații asupra sfintei liturghii“ este scrisă într'un ton înalt, într'o limbă bisericească minunată de bine stilizată și, pătrunsă întregime de dispoziția sufletească pe care o include rugăciunea, țâșnește din ea flacăra aceea despre care Sf. Ioan Gură-de-Aur spune: „Sufletul care se roagă arde, dar nu se consumă, nu se mistuie“. Sfânta liturghie este repetirea vecinică a sublimului act de iubire săvârșit pentru noi.

Durere mare se acumulase în inima omenirii înainte de nașterea Mântuitorului. De pretutindeni se înălțau spre Domnul cereri de ajutor. Și Dumnezeu trimise pe Unul-născut Fiul Său nu într'u strălucire plină de trufie și mărire, ci ca răscumpărător al păcatelor tuturor, — deci nu ca judecător care vine să sancționeze pe unii și să recompenseze pe alții. Nu. Pretutindeni s'a auzit în tăcere sărutarea sinceră și dulce a fratelui. Acesta este conținutul ideistic, pe cât de simplu, pe atât de măreț, al liturghiei. Toată preînțelepciunea divină se ascunde în ea. Participând la săvârșirea ei simți cum sufletul se umple treptat-treptat de sentimentul religios, cum palpită puternic în marea comuniune mistică cu Dumnezeu, carele aci se simte excepțional de puternic și freamătă de iubire față de oameni. În liturghie se trăește un sentiment unic — acela al uniunii întregii umanități, al trăirii, al aflării neamului omenesc într'o singură familie ajungându-se până la rugăciunea comună pentru toți, nu numai pentru cei cari ne iubesc, pe care îi cunoaștem, ci și pentru cei pe cari nu-i cunoaștem, cari nu ne iubesc și pe cari chiar îi vom fi uitat în celelalte rugăciuni. Duhul lui Dumnezeu suflă în tot timpul serviciului bisericesc, iar Dumnezeu este iubire.

Iată ce spune Gogol despre însemnătatea liturghiei în concluzia cărții sale: „Acțiunea sfintei liturghii asupra sufletului este covârșitoare: este vizibilă și se săvârșește în fața ochilor tuturor participanților și totuși este ascunsă. Numai acela care se roagă și urmărește atent și cuvios fiecare acțiune, cucerit în întregime de ecteniile diaconului, cu sufletul transpus în cea mai înaltă dispoziție, poate avea conștiința neclintită că

poruncile lui Hristos sunt îndeplinibile, jugul Domnului o fericire fără seamăn și sarcina, povara urmăririi Lui, o ușurință chezuitoare a fericirii veșnice. După ieșirea din biserică, unde el a luat parte la ospățul dumnezeesc al iubirii, îi privește pe toți ceilalți semeni ca pe frații săi. Fie că-și reia cursul obișnuit al treburilor sale, la slujbă, în familie, oriunde ar fi și oricum ar fi, el păstrează, poartă involuntar în sufletul său extraordinara atracție față de oamenii înarmați cu iubirea adusă din ceruri de Dumnezeu-Omul. Involuntar devine mai milostiv, mai îngăduitor față de supușii săi și îi iubeste mai mult. Dacă el însuși se află sub stăpânirea altuia, atunci i se supune cu mai multă voie bună și cu mai multă iubire. Dacă vede pe cineva care imploră ajutor, inima lui este dispusă la acest ajutor mult mai mult decât oricând altă dată, ca din iubire să ajute și pe cel care nu are. Dacă el însuși este sărac, atunci cel ajutat primește cu recunoștință și cel mai neînsemnat dar al său: inima lui mișcată se pierde în recunoștință și nici odată nu s'a rugat cu mai multă căldură ca acum când se roagă pentru binefăcătorul său. Toți aceia cari au ascultat liturghia ies dela ea mai buni, mai dragi și mai înțelegători în purtările lor cu lumea, mai iubitori între ei și mai liniștiți în toate actele lor“.

„De aceea pentru oricine care vrea să meargă înainte și să devie mai bun, este de trebuință ca să participe la sfânta liturghie de cât mai multe ori cu putință și s'o asculte cu toată luarea-aminte: *pe nesimțite aproape ea creiază și reface omul*. Dacă societatea nu a decăzut încă cu totul, dacă oamenii nu se răsbună încă între ei cu dușmănie nepotolită, cauza ascunsă a tuturor acestora este sfânta liturghie, care întotdeauna aminteste omului iubirea cerească față de frați. De aceea oricine vrea să se fortifice în iubire este dator — cât mai des cu putință, să ia parte cu frică, cu credință și cu dragoste la ospățul sfânt al iubirii desăvârșite. Iar dacă se simte nevrednic să primească în gura sa pe Dumnezeu însuși, care este iubire integră, atunci trebuie neapărat să fie spectator ca să vadă cum se împărtășesc ceilalți. Exemplul lor îi va schimba purtarea“.

„Influența sfintei liturghii poate să fie mare și nelimitată dacă omul o ascultă cu scopul și cu hotărârea ca să transpuie în viață celeace a auzit la săvârșirea ei“.

„Învățând pe toți la un loc unul și același lucru, acționând unitar asupra tuturor sferelor, vorbind tuturor unul și același lucru, dar nu într'una și același limbă, dumneze-

iasca liturghie învață pe toți iubirea, iubirea care este cimentul, legătura societății, cauza ascunsă a tot ceea ce se mișcă în ordine, hrana și viața tuturor“.

Acestea sunt, pe scurt, gândurile pătrunzătoare ale lui Gogol¹⁾ asupra covârșitoarei însemnătăți a liturghiei noastre.

Trad. Pr. PARASCHIV ANGHELESCU.

ADEVĂRATA BISERICĂ ESTE SFÂNTĂ

„Adevărata, lecuitoarea și sfânta apă a Bisericii nu se poate strica, nici falsifica, după cum și Biserica este nestricăcioasă, curată și castă“.

Sfântul Ciprian

„În timp ce Domnul Iisus Christos mișcase tot pământul cu virtuțile modestiei, ale înțelepciunii și ale cumpătării și se întorsese iarăși în Casa Tatălui său, (Iși) întemeia pe pământ biserica sa, ca pe un sfânt templu al virtuții, care să dăinuiască mai departe în veci și pururea curat și în care să se aducă supremului Dumnezeu, Tatălui său, jertfa pietății, precum și lui însuși adorațiunea cuvenită“.

Eusebiu al Cezareei

„Biserica își arată strălucirea sa. Măreția ei îi câștigă pe față slavă. Ea nu are pete pe care să le astupe, nici defecte pe care să trebuiască să le ascundă. Căci asemenea unei lumini, este învățătura ei“.

Sf. Efrem Siru

„Fiindcă ar putea zice cineva, ca să fie și adunările nelegiuitorilor eretici, ale Marcioniților precum și ale Maniheilor, în adevăratul înțeles o biserică, pentru aceea te-a învățat cunoștința credinței, asigurându-te tocmai dimpotrivă, să crezi „într'o sfântă sobornicească biserică“, pentruca să te ferești de adunările rele ale acestora și să rămâi pentru totdeauna credincios într'o „sfântă sobornicească biserică“, în care ai fost născut.

Și dacă te vei găsi vreodată străin în vreo cetate, să nu întrebi atunci pur și simplu: Unde este casa Domnului? Căci și sufletele celor nelegiuitori cutează să dea speluncilor lor numele „casa Domnului“. Să nu întrebi nici așa: „Unde

este Biserica?“ ci: „Unde este sfânta și sobornicească Biserică?“ Căci acesta este numele adevărat al sfintei Biserici și al Mamei noastre a tuturor, care este logodnica Domnului nostru Iisus Hristos, a Fiului Cel născut al lui Dumnezeu“.

Sf. Ciril al Ierusalimului

„Multă lume este neliniștită de gândul: de ce cei răi nu sunt nimiciți și mai rămân în această viață?

Pentru acest fapt sunt însă diferite pricini, de ex.: pentru ca să se convertească la bine și să fie pentru lume o pildă vie. Pentru aceasta spune și sf. apostol Pavel cuvintele: „Într'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ“. Din acestea reiese că precum într'o casă mare, se înțelege dela sine, obiectele se deosebesc, tot așa, și mai ales, trebuie să se arate această deosebire în marea existență a lumii...

Apostolul voește însă ca toată lumea să nu fie vas de lemn și de pământ, ci de aur și argint în Biserica, care este trupul lui Christos și logodnica lui“.

Sf. Ioan Chrisostomul

1. *Gogol Ianovski* este de origine ucrainiană S'a născut în 1809 și a murit în 1852, la Moscova. Romancier și autor dramatic, șeful școalei naturaliste, el este unul dintre adevărații creiați ai prozei rusești. Gloria literară i-a adus-o: *Revizorul* și *Suflete moarte* ale căror subiecte se spune că au fost furizate de Pușkin. Gogol este pictorul neîntrecut al tuturor sufletelor moarte inexistente în corpuri vii.

Istoria și critica literară rusească dinainte de războiu, ne înfățișează pe Gogol ca pe un mare vizionar care dincolo de realitatea ștearsă a lumii acesteia, nu întrevodea neantul—ca atâți alții, ci un alt univers, indicibil, imponderabil, care ne umple inima de iubire și în același timp de neliniște. Așa se și explică dealtfel faptul că debutează în literatură cu realismul cel mai viguros și descinde în religie prin misticismul cel mai fecund. Moartea l-a surprins în plină dăruire pe terenul acesta.

Nota Pr. P. A.

„Chiar dacă se găsește în biserică și buruiană, totuși credința și iubirea noastră nu trebuie să se sdruncine, încât să ne îndepărtăm de biserică fiindcă vedem buruiană în ea. Noi trebuie să ne dăm osteneala mai ales să fim grâu bun, pentruca atunci când grânele vor fi puse în jitițele Domnului să primim răsplată pentru munca și truda noastră. Apostolul vorbește într'una din epistolele sale: „Intr'o casă mare nu sunt numai vase de aur și argint ci și de lemn și de pământ și unele sunt spre cinste, altele spre necinste. (2 Tim. 2,20). Noi să ne dăm truda și să căutăm să fim un vas de aur sau de argint. De altfel numai Domnului i se cuvine să sfarme

vasele de pământ, căruia îi este dată și varga de fier“.

Sfântul Ciprian

„Incetați de a calomnia biserica sobornicească. Greșalele copiilor ei, din pricina cărora o bârfiti voi, nu sunt încuviințate de ea, ci dimpotrivă ea mereu face tot ce-i stă în putință, ca să facă buni pe fiii ei abătuți. De ce vreți să vedeți numai partea cea rea? După aceea judecă învățătura ei, pe care o dă dela amvonul său“.

Fericitul Augustin

Traducere de Rădan M. Gheorghe, elev, clasa VII, Seminarul Nifon.

DEMNITATEA CREȘTINISMULUI ȘI NEDEMNITATEA CREȘTINILOR ¹⁾

Se pretindea adesea de Creștinism că a eșuat, că el n'a fost realizat istoricește și că Istoria Bisericii însăși aduce în această privință o vie mărturie. Trebuie să recunoaștem că operele care povestesc această istorie, pot fi un scandal pentru cei cu o credință șovăitoare. Intr'adevăr, aceste opere evocă lupta, în lumea creștină, a pasiunilor și intereselor omenești, depravarea și diformarea adevărului în conștiința omenirii păcătoase; foarte adesea ele ne arată o Istorie a Bisericii, în mod ciudat, analoagă cu cea a guvernelor, relațiunilor diplomatice, războaielor, etc.

Istoria exterioară a Bisericii este vizibilă, ea poate fi expusă într'o manieră accesibilă, tuturor. Însă viața sa spirituală și interioară, convertirea oamenilor la Dumnezeu, dezvoltarea sfințeniei, sunt mai puțin aparente; este mai greu să vorbești de ele, pentrucă istoria le ascunde într-o câțva și câteodată le nimicește. Oamenii discern mai ușor răul decât binele, ei sunt mai sensibili la partea exterioară a vieții decât la viața interioară. Astfel noi cunoaștem cu ușurință tot ce privește ocupația comercială sau politică, viața familială sau socială a ființelor omenești. Însă gânditu-ne-am noi la maniera în care ei se roagă lui Dumnezeu, în care ei își orientează viața lor interioară către lumea divină și luptă în mod spiritual contra naturii lor?

Adesea, noi nu știm nimic despre acestea și nici nu bănuim existența unei vieți spirituale la ființele pe care le întâlnim; cel mult dacă o dis-

cernem la amicii cărora le dăm o atenție particulară. În viața exterioară, care se oferă tuturor privirilor, noi descoperim cu ușurință acțiunea pasiunilor rele. Dar ceiace există în urma lor, luptele spiritului avânturile către Dumnezeu, eforturile dureroase pentru a trăi adevărul lui Hristos, noi nu le știm, sau nu voim să le știm. Ni s'a spus să nu judecăm pe aproapele nostru, dar noi îl judecăm neîncetat, după actele sale exterioare, după expresiunea feței sale, fără a pătrunde în viața sa interioară.

Este la fel cu Istoria creștinismului, nu se poate judeca acesta, prin faptele exterioare, prin pasiunile și păcatele omenești care-i diformează imagina sa. Noi trebuie să ne amintim de *ceiace* popoarele creștine au avut de biruit în istorie, care au fost eforturile lor cumplite pentru a învinge vechea lor natură, păgânismul lor ancestral, antica lor barbarie, instinctele lor grosolane.

Creștinismul a trebuit să pătrundă materia care opunea o rezistență de temut, spiritului creștin. Trebuia să crească în religia iubirii pe cei ale căror instincte nu erau decât violența și cruzimea. Însă creștinismul a venit să mântuiască pe cei bolnavi și nu pe cei sănătoși, pe păcătoși, nu pe cei drekți. Și neamul omenesc, convertit la creștinism, este un bolnav și un păcătos. Biserica lui Hristos nu este chemată să organizeze partea exterioară a vieții, să învingă răul prin violență. Ea așteaptă totul dela o renaștere interioară și spirituală, dela acțiunea

1) *Nicolas Berdiaeff*: Fragment din „Christianisme et réalité sociale“, *Dignité du Christianisme et indignité des chrétiens*. Paris, 1934, p. 228—232.

reciprocă a libertății omenești și a grației divine. Prin natura sa, ea nu poate să distrugă arbitrarul, răul în natura umană, căci ea recunoaște libertatea omului.

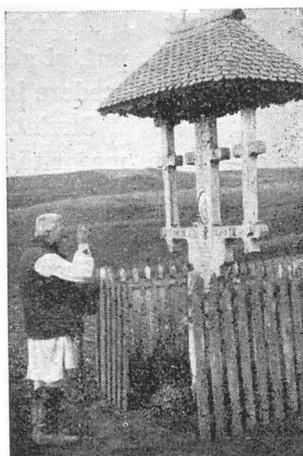
Socialiștii materialişti proclamă cu plăcere, că creștinismul n'a reușit, că n'a realizat Impărăția lui Dumnezeu: iată în curând sunt două mii de ani de când Mântuitorul, Salvatorul a veieint pe pământ și răul continuă să existe — ba încă el crește mereu — lumea s'a saturat de dureri și suferințele vieții nu s'au micșorat din faptul că mântuirea s'a desăvârșit. Deasemenea, ei ne promet să realizeze, fără Dumnezeu și fără Hristos, ceea ce Hristos n'a putut să realizeze : fraternitatea oamenilor, justiția în viața socială, pacea, „Impărăția lui Dumnezeu pe pământ“ (și oamenii cari nu cred, întrebuințează bucuria această expresiune!)

Singura experiență pe care o cunoaștem, pentru realizarea socialismului materialist, este experiența rusească, ori, aceasta n'a dat rezultatele așteptate. Dar nu e aci o soluție a chestiunii. Promisiunea făcută de socialismul materialist, de a face să domnească dreptatea pe pământ, de a elimina răul și suferințele, se sprijină nu pe libertatea umană, ci din contră pe violarea acestei libertăți; ea se va realiza printr-o organizație socială impusă, care va face răul exterior imposibil, constrângând oamenii la virtute, la bine și la dreptate. Ori, în această constrângere, stă toată diferența între socialism și creștinism, Așa zisul „faliment al creștinismului în istorie“, este un faliment legat de libertatea umană, de rezistența acestei libertăți în fața lui Hristos, de opoziția relei voințe, pe care religia nu vrea s'o constrângă la bine. Adevărul creștin presupune libertatea și așteaptă victoria

interioară și spirituală asupra răului. În afară, statul poate impune o limită manifestărilor de rea voință — și el este chemat s'o facă — dar nu astfel răul și păcatele vor fi învinse. Această dilemă nu există pentru socialistul materialist, căci, pentru el, problema răului și păcatului, cea a vieții spirituale, nu se pun; o singură chestiune importă: cea a suferinței și nedreptății sociale, a organizării exterioare a vieții.

Dumnezeu nu vrea să uzeze de forță; el renunță la triumful exterior al justiției; el dorește libertatea omului. Tot astfel s'ar putea spune că el îngăduie răul și se servește de el pentru scopuri bune. Dreptatea lui Hristos, în deosebi, nu poate fi realizată prin violență. Comunismul vrea să ajungă la dreptate prin arbitrar și pentru aceasta lui îi este mai ușor să o realizeze. Deasemenea, argumentul bazat pe eșecul istoric al creștinismului este de nesustănut. Nu se poate impune împărăția lui Dumnezeu, nu se poate realiza fără o nouă naștere, care presupune întotdeauna libertatea spiritului. Creștinismul este religia crucii, el recunoaște un sens suferinței. Hristos ne îndeamnă să ne luăm crucea noastră, să purtăm greutatea lumii păcătoase. Realizarea aici, jos, a împărăției lui Dumnezeu, a fericirii și a dreptății pământești, fără cruce, nici suferință, este o imensă minciună pentru conștiința creștină. Este una din ispitele respinse de Hristos în pustiu, când i se arăta împărățiile lumii și i se propuse să se prostorne înaintea lor. Creștinismul nu promite neapărat realizarea sa și triumful său aici jos. Hristos se îndoește chiar, că va găsi credința pe pământ, când va veni la sfârșitul timpurilor; el prezice slăbirea iubirii.

În românește de P. F. Alexandru

CUVANTUL STUDENȚIMII TEOLOGICE

LA PATRONUL INTERNATULUI TEOLOGIC A SF. GRIGORIE TEOLOGUL

Mi-a revenit mie sarcina delicată, ca să fiu purtătorul de cuvânt al studențimii din acest internat, în fața d-voastră, astăzi.

Eu trebuie să desprind acum din viforul de gânduri ale tânărului student, și mai ales ale studentului teolog, pe câteva din cele care, socotesc, că formează dărele de lumină pe care activitatea sa constructivă ulterioară, va merge. Eu trebuie să arăt acum, în câteva cuvinte, și modul cum trăim noi studenții în acest internat.

Mai 'nainte de aceasta însă, doresc să vă spun în numele tuturor colegilor mei: Bine ați venit în mijlocul nostru!

Aici, onorată asistență, nu suntem prea des vizitați. Prin însăși așezarea acestui internat, în umbra zidurilor sfântului locaș al Domnului, retras de sgomotul orașului, pe cărările înfiorate de picior de domni și blagoslovite de mâini de călugări, suntem oarecum, mai la adăpost de vuetul veacului.

Aici se lucrează tăcut, retras, migălos, dar, credem, temeinic; și aceasta sub directa călăuzire a conducătorilor noștri.

Părintele director și toți însoțitorii săi — și pentru această indiscreție le cer iertare — își pleacă atent urechea, cu înțelegere de frați și cu bunătate de părinți, la necazurile noastre.

Nu ne-am strigat și nu ne strigăm nevoile.

Lucrăm însă, zi de zi, cu credință în Dumnezeu, și cu încredere în mai marii noștri, convinși fiind, că cele ce lipsesc acestei instituții, vor fi împlinite fără strigătul nostru, spre slava Sfintei Biserici.

Numai, ne doare sufletul, că sunt atâția colegi dintr'ai noștri în oraș, cari trăesc cum pot și pe unde pot, cari adeseori nu ne spun, dar noi înțelegem la curs, din fețele lor palide și necăjite, nevoile cu cari se luptă.

Și ne e jenă nouă, când la examene, ei se fereșc să fie ascultați în serii cu noi, cei dela internat, pentru că greutățile pe care ei le-au întâmpinat în oraș, i-a făcut, poate, să nu poată fi tot atât de bine pregătiți. Ce bine ar fi, dacă toți studenții teologi, colegi ai noștri, ar avea masă și casă asigurată, așa cum avem noi interniștii!

Aici sufletele se deschid natural, ca florile în pământ rodnic, udate și plivite la vreme.

Colegii cari ascultă, știu că nu exagerez deloc, când spun, că nu există nici un fel de nemulțumire în internatul teologic.

De n'ar fi sărăcia în care ne sbatem noi și părinții noștri, mulțumirea noastră ar fi deplină.

Să nu se creadă însă, că viața de aici ne-a slăbănogit sufletul. Nu.

Suntem conștienți de pe acum de greaua răspundere, care va apăsa pe umerii noștri mâine, și înțelegem să ne pregătim pentru ea.

Din colțul nostru retras, ca dintr'un observator, noi privim atent în viață. Ne bucurăm cu cei ce înving, și învățăm din greșelile celor ce cad.

Ne străduim să descifrăm în vreme, ce așteaptă lumea dela noi, și care va fi datoria noastră de mâine.

Și nu ne e greu să deslușim, cu tot vuetul veacului, căci cărările activității noastre au fost trase de acum aproape 2000 de ani.

Dacă oamenii politici cred, că aripa albă a păcii se întinde acum, odihnitoare și definitivă peste lume, datorită tratatelor lor de pace, nouă, viitorilor slujitori ai altarului, nu ne e îngăduit să credem prea mult în ele. O ce mult am fi dorit ca să mai putem crede!

Noi am învățat însă, și știm că cei ce ne-au spus-o nu mint, că pacea sfântă, adevărată, nefățarnica pace, nu va fi decât atunci, când preoții lui Dumnezeu vor coborî din cer în inimi, adevărata pace a Mântuitorului.

Noi ceștia de astăzi, vom fi mâine în rândurile acestor preoți, luptători tăcuți, dar stăruitori și neînfricați, spre binele neamului nostru și spre slava lui Dumnezeu.

Să nu se creadă că cuvintele mele sunt vorbe în vânt, de tânăr necălit în viață.

Noi n'am fost creșcuți prea mult pe brațe și în puf, și știm că viața nu e un joc. Dar avem încredere în Dumnezeu și puterile noastre.

Cuvintele mele sunt concretizarea gândului majorității colegilor mei.

Se va vedea mâine, dacă acum spunem lucruri deșarte.

Prea cucernice părinte referent, duceți I. P. S. Patriarh, gândul nostru de recunoștință, pentru sfânta biserică.

Noi, an după an, venim în jurul I. P. S. Sale și al tuturor conducătorilor noștri, cu inimi tinere, cu energii necheluite, cu dor de muncă aprig.

Dați-ne ogorul și binecuvântarea!

NICOLESCU GR. NICOLAE
Licențiat în Teologie

C R O N I C A I N T E R N A

C U L T U R A L E

Un frumos exemplu de râvnă pentru catehizare ne dă C. Pr. I. Gâdea dela Roșiorii de Vede. Pe lângă cele trei ore la școala de ucenici, C. Sa catehizează și în cele 8 ore la școala primară locală.

Aceasta dovedește un început de pătrundere a importanței catehizării copiilor, în misiunea noastră pastorală.

M I S I O N A R E

Dela frăția misionară „Patriarhul Miron“.

Duminică 10 cor. Frăția „Patriarhul Miron“ și-a ținut obișnuita ședință duminicală în pavilionul Banat din Parcul Carol. Au vorbit următorii:

Părintele M. Bulacu, referent cultural al Sf. Arhiepiscopii, își exprimă bucuria ce o simte față de lucrarea acestei frății creștine ortodoxe, care de ani de zile merge pe drumul drept ce și-a ales, neținând seamă de piedicile pe care caută să i le pună în cale diferiți oameni cari se erijează în critici.

P. C. Sa arată că se simte multă nevoie ca să împărtășim și altor creștini binefacerile Creștinsimului. Astăzi este o criză economică, o criză materială, dar este mai ales o criză morală, o criză de cinste și de credință. Acei cari vin la adunările frăției „Patriarhul Miron“ să nu se descurajeze când aud zicându-li-se că-și

pierd vremea ascultând predici și slăvind pe Dumnezeu.

Propune ca frăția să-și fixeze cât mai multe centre de activitate, pentru a înarma pe cât mai mulți creștini cu arme sufletești contra atacurilor sectanților. Fiecare creștin ortodox trebuie să devină un misionar. Propune apoi colaborarea frăției la lucrarea Ateneelor populare, și invită comitetul acestei frății să reflecteze la această idee.

În sfârșit, arată că I. P. S. Patriarh privește cu multă bunăvoință lucrarea aceasta misionară și când a avut ocazia, a ajutat-o, cum a fost de exemplu cu „Mila creștină a Sfintei Patriarhii“.

D. Toma Culcea, misionar, vorbește despre viața, opera creștină și martiriul Sfântului Heralambie, episcopul Magneziei.

Părintele T. Gherasimescu, a vorbit despre felul cum s'a calculat calendarul la început, despre nevoia de a fi modificat, precum și despre greșala „calendariștilor“, cari din această pricină s'au depărtat de biserică.

Din partea Asociației misionare a studenților creștini, au vorbit: d. I. Tătulescu despre milă, și d. Ioan C. Ilie, despre vindecarea fiicei Cananienței.

Părintele Teofil Ionescu, după ce mulțumește P. C. Părinte consilier M. Bulacu, pentru cuvintele de încurajare rostite, arată că în adevăr, astăzi se simte mare nevoie de a merge și în alte locuri, spre a propovădui Evanghelia. Deaceia în primăvară echipe de credincioși, conduse de către misionarii frăției, vor pleca în propagandă creștină ortodoxă prin diferite orașe și sate.

Indeamnă la disciplină între membrii frăției, pentru a da exemplu și altor creștini să vie în rândurile acestei societăți creștinești. Referindu-se la evanghelia zilei, vorbește despre credința puternică a femeii păgâne, cananiențe, care a venit la Mântuitorul pentru vindecarea fiicei ei îndrăcite. Asemenea credință tare trebuie să aibă și membrii frăției „Patriarhul Miron“.

După ce mai face câteva comunicări private la opera de asistență socială a frăției, ședința se încheie cu obișnuita rugăciune.

T. Delacrainici

FILANTROPICE

Greutățile au fost mult mai mari la început. Astăzi însă când avem local propriu, un număr de membri în comitet devotați cauzei, cari lucrează gratuit — numai cu satisfacția că-și fac datoria de creștini — și când spiritul Bisericii vii este în acest sens întemeiat, lucrarea merge mai ușor și sunt nădejdi foarte bune pentru viitor.

Iată aci și rezumatul activității samaritene cum rezultă din registrele respective:

Anii	Incasări	Plăți	Alimente și îmbrăcăm.	Total
1930 Dec. și 1931	61.678	56.284	60.000	121.678
1932	69.120	63.726	68.500	136.620
1933	94.605	87.662	86.920	181.525
1934	119.084	110.176	144.127	263.211
4 ani	344.487	317.848	359.547	704.034

677.395 lei.

Din acest tablou se constată că s'au încasat — sub cele două forme: bănești și 'n natură — lei 704.034, din care s'au ajutorat săraci cu lei 677. 395.

De notat este că 'n ultimul an încasările au trecut de un sfert de milion, din care s'au dat ajutoare, sub formă de hrană zilnică de iarnă, îmbrăcăminte și lemne, în sumă de lei 254.303, reîncasând ca sold de rulement pe anul 1935 suma de lei 8908 (opt mii nouă sute opt).

Săracii ajutați sunt aleși cu scrupulozitate după criteriul „orfani și neputincioși“. Nu oricine se poate prezenta să primească hrană sau celelalte. Ei sunt triați din toamnă, întâi prin așa zisele „rapoarte de stradă“ pe care solicitatorii trebuie să le aducă iscălite de „membrii subcomitetului“ de pe strada unde fiecare locuiește și apoi de cercetarea la domiciliu făcută incognito de cineva din membrii comitetului parohial de ajutorare, însuși.

Dacă solicitantul poate intra în cadrele criteriului nostru de selectare, este înscris și primește un „Bon de hrană“, numerotat, sigilat și

semnat, care-i dă dreptul la anumite cantități, după putința curentă a organizației noastre și 'n raport cu nevoile sale familiare. Nu se ține seama de naționalitate și religie, ori, Doamne ferește, de vreun considerent politic. Toți cei admiși sunt întâi „frații Domnului“ și apoi și ai noștri, ai celor cari contribuiesc cu cotizații și alimente, ai membrilor Bisericii vii. Aceștia sunt îmbiați la fapta cea bună și prin mijlocirea unor cutii, în număr de 15, pe a căror capace scrie: „Fiți Biserică vie“, care cutii sunt purtate de echipe de bătrâni și orfani, fiecare cu numărul său și în sectorul de mahala stabilit și indicat pe un carton-ghid. In afară de sectorul său, echipa și cutia respectivă nu are voe să umble.

În sectorul său însă cutia se sună la fiecare poartă, primind ori ajutorul ori refuzul de multe ori, brutal. Spiritul însă se lucrează spre bine încet-încet, dar sigur.

Numele colaboratorilor zilnici, ai acelor cari m'au înțeles evanghelic, lucrând gratuit ca niște apostoli. Ei sunt Ioniță Bucur, economul cantinei, Anica Rotaru și Maria Nicolescu, bucătărese și eventual sufragioaice, care lucrează intern (în local) și d-nii Gheorghe Moraru, vicepreședintele comitetului și Ilie Iordănescu, cari lucrează exterior, pentru diversele necesități. Preșidenția și casieratul se fac de subsemnatul, dela început și până azi.

Președinte, Pr. Prof. N. STOICESCU
ajutător la parohia Belu

ADMINISTRATIVE BISERICESTI

Circulara No. 1017 din 14 Feb. 1935.

Freă Cucernice Părinte

În co-formitate cu adresa No. 20428/1935, a Ministerului Apărării Naționale și cu a Ministerului Instrucțiunii și Cultelor No. 1364*/1091/1935, Vă invităm să semnați la timp cercurilor de recrutare și primăriilor comunelor respective, pe

toți slujitorii bisericești — preoți și diaconi — cari încetează, înainte de vârsta de 41 ani, îndatoririle preoțești, oricare ar fi cauza, aceasta pentru ca numiții să poată fi înscriși pe tabelele de necesământ ale recrutării și să fie obligați a-și face serviciul militar, odată cu primul contingent chemat sub arme, conform art. 44 din legea de recrutare.

Arhiepiscop și Mitropolit, **MIRON patriarh.**

Consilier Referent, Pr. Iordanescu.

VACANTE.

Preoți

Protoieria Jud. Ilfov Circ. I. București Ilfov
Se publică concurs cu termen de 30 zile dela data publicării în „Apostolul“ pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei „TANTAVA“ rămas vacant prin punerea în retragere din oficiu a preotului Marin I. Sachelarie.

Parohia are o populațiune de 420 familii cu circa 1200 suflete. Are o singură biserică în stare bună cu hramul „Sfânta Treime“. Are deasemenea teren sesie parohială în întindere de 8½ hectare; teren în plus de sesie nu are și nici casă parohială.

Venituri: salariu plătit de stat conform gradului de studii și venitul epitrahiei care se cifrează la circa 4-5000 lei anual.

Candidații cari cer transferarea, vor preciza în memorii.

1. Ce momente de lucrare pastorală, culturală, misionară și gospodărească au realizat la parohiile de unde cer transterarea.

2. Ce anume fapte de milă creștină au săvârșit, precizându-se și data și valoarea lor.

3. Ce sume au consemnat pentru sporirea fondului milelor din parohie, cu arătarea Nr. ricipielor și valoarea lor.

4. De când predă învățământul religios în școalele primare locale și ce rezultate a obținut.

5. În ce măsură a îndeplinit ordinele chiriarhale, de a îndruma pe elevi să meargă în zilele de duminici și sărbători la biserică și de a-i învăța cântările bisericești!

6. Cum au executat diferite ordine și dispozițiuni ale autorităților bisericești, privitoare la administrația și gestiunea parohială.

Dacă, au introdus în biserici lumânările de ceară curată, din turnătoria rituală a sf. Arhiepiscopii.

8. Numărul sectanților și concubinarilor din pa-

rohie; dacă au activat pentru combaterea lor și ce rezultate au obținut?

Actele cerute de regulament, se vor înainta în termen la cancelaria Protoieriei (Palatul Prefecturii de Ilfov); cele intrate pe altă cale nu se iau în considerațiune.

Candidații nehirotonisiți vor prezenta și declarații de predarea în mod gratuit a învățământului religios în școala primară locală; iar cei căsătoriți și actul de binecuvântarea căsătoriei.

Protoieru, N. Popian

Protoeria de Ilfov Fierbinți. — Se publică din nou, cu termen de 15 zile, concurs, pentru ocuparea posturilor vacante de cântăreți în următoarele parohii.

Câte un loc în parohiile: Frăsinet, Dridu-Movilă Paicu, Preasna-Nouă, Preasna-Vechi, Moara Săracă, Tămădău.

Câte două locuri în parohiile: Islaz, Micșunești Mari, Măineasca.

Doritorii, cari trebuiesc să fie absolvenți, ai unei școale de cântăreți și să fi satisfăcut legea recrutării, vor adresa cererile cu actele legale of. protopopesco.

Protopop Pr. Teodor Rădulescu.

Protopia jud. Ilfov Circ. II Budești. — publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea următoarelor posturi vacante de cântăreți:

Postul I. vacant la parohiile: Ciurari, Greaca Renasterea Dorobanțu, Ulmeni-Tămășanca și Valea Popei. Postul II. vacant la parohiile: Aprozi, Bălăceanca Berceni, Buciumeni, Budești, Câmpurel, Ciurari-Colibași, Copăcen-i Mănăstirea, Crivățul, Clătești Cucueți-Sudiți, Dobreni, Fundoia, Gostinari, Greaca-Herăști, Isoarele, Lamotești-Gâlbinaș, Leordeni, Mironești, Mitreni, Mănăstirea, Nana, Negoești, Orăști. Popești Progres-Sohatul Prundu, Plătărești, Renașterea Dorobanțu, Sintești Spanțorul Tânganu, Ulmeni, Ulmeni-Tânșanca, Valea-Drăgului, Valea-Popei, și Valea lui Soare.

Candidații ce doresc să ocupe aceste vacante posturi trebuie să fie absolvenți ai școalei de cântăreți și cu serviciul militar satisfăcut.

Cererile însoțite de actele regulamentare: act de naștere, botez, de studii, de serviciul militar de naționalitate, bună purtare, etc., etc., se vor trimite în termen oficiului Protopopesco.

Protopop: Iconom. I. Gh. Popescu.

Protopopia jud. Ilfov Circ. II. Budești. Publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea următoarelor posturi vacante de cântăreți :

Postul I vacant la parohiile: Ciurari, Greaca, Renașterea Dorobanțu, Ulmeni Tănșanca și valea Popei.

Postul II vacant la parohiile: Aprozi, Bălăceanca, Berceni, Buciumeni, Budești Câmpurel, Ciurari, Colibași, Copăceni Mănăstirea, Crivă, Clătești, Cucueți Sudiți, Dobreni, Fundoaia, Gostinari, Greaca, Herăști, Isvoarele, Lămotești-Gălbinași, Leordeni, Mironești, Mitreni, Mănăstirea, Nana, Negoești, Orăști, Popești, Progres-Sohatul, Prundu, Plătărești, Renașterea Dorobanțu, Sintești, Spanțov, Tânganu, Ulmeni, Ulmeni-Tănșanca, Valea Dragului, Valea Popei, și Valea lui Soare.

Candidații ce voiesc să ocupe aceste vacante posturi trebuie să fie absolvenți ai școalei de cântăreți și cu serviciul militar satisfăcut.

Cererile însoțite de actele regulamentare: act de naștere, botez, de studii, de serviciul militar de naționalitate, bună purtare etc. etc. se vor trimite în termen oficiului Protopopesc.

Protopop, Iconom. I. Ch. Popescu.

Protoieria jud. Ilfov Circ. I. București. — Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei *Hobaia*, nou înființată prin deslipirea dela parohia maternă Bălășoeni, în ședința Consiliului Eparhial din ziua de 27 Noembrie 1934.

Noua parohie are o populațiune de 210 familii cu circa 900 suflete.

Are biserică de bârne în stare mediocră, cu hramul „Sf. Gheorghe”. Are casă parohială proprie donată de un credincios cu act autentic.

În numita parohie — Hobaia — există un teren în întindere de 8½ hectare, care până acum a servit drept sesie parohială la întreaga parohie Bălășoeni; mai există deasemenea un teren situat în parohia Bălășoeni în întindere de 5 hectare, ce se arendează anual de Sf. Arhiepiscopie.

Venitul epitrahilului se cifrează la circa 2000 anual.

Candidații cari cer transferarea, vor preciza în memorii ca și în condițiunile arătate la primul concurs.

Actele cerute de regulament se vor înainta în termen la cancelaria Protoieriei; cele intrate pe altă cale nu se iau în considerațiune.

Cadidații nehirotonisiți vor prezenta și declarații că își iau obligațiunea de a preda învățământul

religios în școalele primare locale în mod gratuit; iar cei căsătoriiți și actul de binecuvântarea de căsătorie.

Noul preot va fi obligat ca împreună cu enoriașii să stăruie pentru găsirea mijloacelor necesare refacerii bisericii actuale.

Protoiereu, Icon. N. Popian.

Protoieria Circ. II Breaza, jud. Prahova. — Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot ajutor, nou înființată prin hotărârea Onor Consiliului Eparhial din 27 Noembrie 1934, din parohia Telega II, Jud. Prahova, comunicat Protoieriei Circ. II Breaza-Prahova prin ordinul Sf. Mitropolii Nr. 12246/934, prin care se hotărăște, ca preotul paroh din parohia Telega II, să slujească conform uzului din trecut la biserica filială, cu hramul Buna-Vestire, iar preotul ajutor, ce se va numi să slujească la biserica parohială cu hramul Sf. Nicolae, în enoria căreia credincioșii au construit casă pentru locuința preotului, ce va servi această biserică.

Beneficii. — Salariu, servit de primăria comunei aprobat de Prefectura jud. Prahova, conform gradului de studii, venitul epitrahilului cifrat la circa 5000 lei anual și folosința casei construite pentru folosința preotului ce se va numi.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta în termen de 30 zile dela publicarea prezentului concurs cereri cu toate actele necesare, Oficiului Protopopesc conform regulamentului.

Candidații hirotoniți, cari vor cere transferarea vor arăta în memoriile lor certificate de oficiul protopopesc repectiv, ca și în condițiunile arătate la primul concurs.

Candidații nehirotoniți pe lângă celelalte acte vor depune și actul Chiriarhal de binecuvântarea căsătoriei și declarația că vor preda învățământul religios în școala primară.

Protopop, V. Opriș

Cântăreți

Protoieria III jud. Prahova. — Publicăm concurs în termen de 15 zile pentru ocuparea postului al II-lea de cântăreț din parohia Vai-de-El, devenit vacant prin hirotonirea întru preot a cântărețului provizoriu Gh. Roșu.

Doritorii de a ocupa acest post trebuie să fie absolvenți ai școalei de cântăreți, cu serviciul militar satisfăcut.

Cererile însoțite de acte se înaintează acestui oficiu protopopesc.

Protopop, Vicențiu Pop.

Protoieria jud. Vlașca. — Se publică concurs cu termen legal de 15 zile, pentru ocuparea posturilor de cântăreți, dela următoarele parohii, devenite vacante în urma punerii în retragere din

oficiu, a titularilor respectivi, conform ordinului Sfintei Archiepiscopii Nr. 13301/934, întrucât au depășit vârsta de 60 de ani:

Parohia	Bălanu	postul I	Circ. I
"	Puieni	" II	" I
"	Cucuruzu	" I	" II
"	Prunaru	" I	" II
"	Gratia	" II	" III
"	Gorneni	" II	" III

Doritorii de a ocupa aceste posturi vor fi absolvenți ai unei școale de cântăreți și cu serviciul militar satisfăcut.

Cererile însoțite de actele regulamentare se vor înainta direct oficiului protopopesc, în termenul mai sus arătat.

Pr. Al. Constantinescu.

Protoieria jud. Vlașca. — Se publică concurs cu termen legal de 15 zile, pentru ocuparea postului I de cântăreț dela parohia Măgura Lăceanca, devenit vacant pe data de 1 Noembrie a. c., prin încorporarea titularului de până aci, Iacovache P. Georgescu.

Doritorii de a ocupa acest post vor fi absolvenți ai unei școale de cântăreți și cu stagiul militar satisfăcut.

Cererile însoțite de actele regulamentare se vor înainta direct oficiului protopopesc, în termenul mai sus arătat.

Pr. Al. Constantinescu.

C Ă R T I

HENRI VAN DYKE: *Povestea celui de al patrulea mag*¹⁾. După o prelucrare în grecește a D-nei Irina H. Alivisatos; în românește de Pr. Dr. Olimp N. Căciulă, 1934, București; 63 pag. 10 lei.

Povestea celor trei magi, ne este la toți cunoscută. Cântările noastre bisericești, poezia noastră religioasă-populară, obiceiurile de Crăciun, toate, amintesc de Gaspar, Melchior și Baltazar, cei „trei crai dela răsărit“, cari descoperind în stele și în cărți, „taina cea din veac ascunsă“, au venit să se închine Împăratului ce se năștea.

Dar, era sorocit să vină în caravană, patru, nu trei magi, căci steaua luminoasă, care apărură deodată pe cer, se arătase și lui Artavan, „al patrulea mag“. Pe când cei trei așteptau pe Artavan în Babilon, ca să plece, acesta, în palatul lui din Echatana, se străduia să convingă pe alți magi, să meargă și ei, întru căutarea Împăratului. Dar, ca și invitații la nunta Fiului de Împărat, din Evanghelie, toți, refuzară. Artavan nu se descurajă. Își prefăcu toată averea în trei pietre de mare preț, pe care avea să le facă dar Domnului și plecă. Zece zile aveau să-l aștepte cei trei tovarăși gata de drum, până în a zecea zi, la miezul nopții. Drumul era lung, sute de kilometri, dar iată-l se apropie. La trei ore depărtare de tovarăși însă, găsește trântit jos, un iudeu bolnav, mai mult mort. Coborâ, îl readuce

la viață; timpul însă trece: când ajunse la locul întâlnirii, cei trei crai pleaseră! De acum începe povestea tristei lui vieți. Dacă nu s'ar fi oprit să îngrijească de muribundul din cale! Totuși, nu-i pare rău. Își preface safirul în bani, se pregătește de călătorie și singur străbate pustiu. Ajunge în Betleem. Dar, vai! nu-și găsește tovarășii. Cu trei zile înainte, ei veniseră, se închinaseră Noului-născut și pleaseră. Iar Împăratul — dezamăgire! — fusese și el dus în Egipt. Descurajat și obosit, poposește la o casă. Soldații lui Irod, tocmai tăiau pruncii, — crezând că astfel vor omori și pe Iisus. În schimbul rubinului, pregătit Domnului, Artavan capătă scăparea micuțului copil al gazdei. „Dumnezeu adevărului, iartă-mi păcatul!... Am dat pentru oameni, ceia ce hotărisem pentru Dumnezeu. Mă voi învrednici, oare, să privesc în față pe Împăratul, vreodată?“ Mulțumit, fără să știe de ce, întărit, fără să-și dea seama, de bucuria binelui făcut, pleacă în Egipt, doar de-o găsi pe Domnul. Pribegeste întrebând de familia iudeului refugiat. In zadar! Se înapoiază în Palestina. Îl caută în sate și în orașe. Dar anii trec mai repede „decât suveica țesătorului“. Treizeci de ani se scuseră. Albit, intră — în apropierea Paștilor — pentru a nu știu câta oară în Ierusalim. Zarvă, lume multă. Cineva îi spune că pe Golgota va fi răstignit unul care „se numește pe sine Fiul lui Dumnezeu“ și „Împăratul Iudeilor“. Iiunune! Nu cumva este El, cel pe care-l căutase o viață? Va merge cu mulțimea, îl va găsi, îl va răscumpăra dela moarte, cu mărgăritarul pe care-l păstrase să i-L dea în dar. Iată un tablou însă, ce-i inspiră nesfârșită milă: o tânără fată, tărâtă de soldați, pentru a fi vândută în contul datoriilor tatălui său, vine și-l roagă s'o scape. Intr'o secundă, o luptă se dă în sufletul său: să dea și acum, ultimul dar, păstrat pentru Împărat? Îl dă. Cercul se întunecă, cutremur mare peste tot pământul, casele se dărâmă. De mână cu fata pe care o salvase, caută să se strecoare, spre a ieși mai repede din cetate. Dar o cărămidă grea cade în cap, bătrânului mag. Se prăbușește și e gata să-și dea sfârșitul. În întunecul ce se făcuse, se aude un glas, căruia muribundul îi răspunde: „Nu, Domnul meu, căci când te-am văzut flămând și ți-am dat să mănânci? Sau însetat și ți-am dat să bei?... Treizeci de ani te-am căutat, dar niciodată n'am văzut fața Ta, nici nu ți-am slujit ție, Domnul meu“. „Cu adevărat zic ție — răspunse glasul — că tot ce ai făcut unuia dintre frații mei mai mici, mie mi-ai făcut“. Muribundul se înseninează. O ultimă suflare și Artavan își dă liniștit sufletul. „Călătoria lui se sfârșise. Comorile sale fuseseră primite. Cel de-al patrulea mag, găsisse însfârșit, pe Împăratul“.

Acesta-i cuprinsul și așa se sfârșește cartea aceasta, povestea magului stăpânit o viață întreagă de un sfânt ideal: să vadă pe Domnul. O povestire foarte impresionantă, frumos scrisă și admirabil tradusă. Are în ea, în imaginile și limbajul ei, ceva și din farmecul Scripturii și din mireasma povestirilor minunate. Incepând s'o citești, fără să vrei, nu poți s'o mai lași din mână, ca și credincioșii noștri dela țară, când citesc „Visul Maicii Domnului“. O recomandăm cu căldură tuturor: copiii, tinerilor, ca și celor în vârstă. Toți vor rămâne plăcut impresionați de ea.

P. F. ALEXANDRU

1) Se poate cere dela traducător: Semin. Nifon, București.

INFORMAȚII

I. P. S. Patriarh la institutul soc. ortodoxe a femeilor Române din Iași.

I. P. S. Patriarh a vizitat institutul din Iași al societății ortodoxe naționale a femeilor române de sub direcțiunea doamnei Elvira Belmus, însoțit fiind de arhiereul Leu.

I. P. S. Patriarh a fost primit de corpul profesoral, direcțiune și elevi. S'a săvârșit o slujbă religioasă în capela institutului de preoții Vasilovschi și Petrovan. Corul școlii și eleva Ghiula au dat răspunsurile.

I. P. S. Patriarh și-a exprimat adâncă sa mulțumire pentru buna organizație a școlii și desăvârșirea ei prin minunata capelă ce s'a întemeiat în institut, dând sfaturi înțelepte elevelor și profesorilor pentru a face din școală un liceu model de educație în duh creștinesc a tinerelor fete. Eleva Giulea a cetit foarte frumos și cu o voce plină de colorit de evlavie, rugăciunile slujbei.

I. P. Sfințitul i-a trimis o cărtică de rugăciuni cu dedicație în amintirea zilei.

Vizita d-lui primar Berceanu la ospătăria „Mila creștină a Sf. Patriarhii“

Duminică 17 Februarie, la ora 1, ospătăria săracilor, *Mila creștină a Sf. Patriarhii*, a fost vizitată de d. Mihail Berceanu, primarul sect. III de Albastru, însoțit de d-nii dr. Georgescu, maior Gh. Vălcu și protos. Teofil Ionescu. D. primar a dăruit pentru masa săracilor suma de 1000 lei. Peste 200 de săraci ce se găseau la masă, au cântat diferite imne religioase, făcând d-lui primar o primire impresionantă. La propunere pâr. Teofil, d. Berceanu a promis că se va amenaja în locul frăției „Patriarhul Miron“, str. Sf. Apostoli Nr. 40 unde iau masa săracii, un dispensar și o baie, cu mijloacele primăriei.

După ce s'a vizitat tipografia, d. Berceanu a felicitat comitetul central pentru tot ce a înfăptuit în scurt timp această frăție.

SUMAR :

Cuvântarea I. P. Sf. Patriarh Miron dela instalarea în scaunul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei a I. P. Sf. Mitropolit Nicodim, 3 Februarie 1935 la Iași.

Un cerc pastoral . . . . . *Asistent*

Comemorarea marilor dascăli Macarie Ieromonahul și Anton Pann, întemeetorii cântului bisericesc român. . . . .

I. P.-Pasărea

Gogol despre Sfânta Liturghie. . . . . *P. Angelescu*

Adevărata Biserică este sfântă. . . . . *Rădan M. Gh.*

Demnitatea creștinismului și nedemnitățile creștinilor. . . . . *P. F. Alexandru*

Cuvântarea studențimii Teologice la patronul Internatului Teologic a Sf. Grigorie Teologul. . . . .

N. Gr. Niculae

CRONICA INTERNĂ

Culturale. . . . . ***

Misionare : Dela frăția misionară „Patriarhul Miron“. . . . . *T. Delacrainici*

Filantropice. . . . . ***

Administrative bisericești : Circulări,

Vacante : preoți și cântăreți . . . . . ***

Cărți. . . . . ***

Bibliografii. . . . . ***

Informații. . . . . ***

**LIBRĂRIA
PAVEL SORU**

**BUCUREȘTI
C. VICTORIEI, 108**

ADUCE și pe această cale la cunoștința Prea Cucernicilor Preoți și Onoratei sale clientele, că în dorința de a fi de folos Bisericii și în altă direcție de cât a răspândirii cărților cu cuprins religios, și-a reorganizat secția cu ODĂJDII ȘI OBIECTE BISERICESTI înființând și un atelier pentru fabricarea acestor obiecte, sub conducerea d-lui LAZĂR ALBU, fost coproprietar al firmei Unirea, în care atelier se vor fabrica cu prețuri f. convenabile candelă, cadelnițe, cruci, sfeșnice, îmbrăcăminte de Evanghelii etc. executate după cele mai artistice modele din vechia noastră artă bisericească.